

København-
Helsingør-
Hornbæk-
Gilleleje

100 Minutter

Udflugter

fra

Helsingør-
Hornbæk-
Gilleleje-
Banen

ved

Asmus Diemer

Udgivne af Banebestyrelsen.

Indholdsfortegnelse.

		Side
	Forord	1
I.	Julebæk Station. Gennem Hammermølle-Skoven forbi Kobberdammen og Bondedammen til Aalgaard	3
II.	Hellebæk Station. Gennem Hammermølle-Skoven. Ad Sortevej til Gl. Hellebækvej. Til Taarnhøj. Ad Stien gennem Gl. Kongenshave forbi Marienlyst Slot og Hamlets Grav	5
III.	Hellebæk Station. Ad Strandvejen og Skovstien nær Kysten til Helsingør	8
IV.	Skibstrup (Ellekilde) Station. Odinsbøj. Gennem Boderne og Aalsgaard til Hellebæk	10
V.	Skibstrup (Ellekilde) Station. Gennem Hornbæk Plantage og By til Hornbæk Station	12
VI.	Kildekrog. Langs Kysten til Hornbæk	15
VII.	Kildekrog Trinbrædt. En Vandring langs Stranden. Bugten ved Hulerød. Dronningemølle Station	16
VIII.	Firhøj Station. Hulerød. Dronningemølle Station	18
IX.	Firhøj Station. Ad Veje og Stier til Nakkehoved Fyr. Langs Stranden til Gilleleje	19
X.	Gilleleje. En Tur til Gilbjerg Hoved. Tilbage til Gilleleje	23

Ved Udarbejdelsen er benyttet: *Trap: Danmark II* og *Carl Behrens: Vandringer i Nordsjælland.*

Helsingør Havn med Kronborg i Baggrunden.

I

Julebæk Station. Gennem Hammermølle-Skoven forbi Kobberdammen og Bondedammen til Aalgaard.

Hammermølle-Skoven eller Hellebæk Vang er den sydvestlige Udløber af Teglstrup Hegn, der fra Sundet i Nord strækker sig ned til Gurre i Syd. Turen gennem Hammermølle-Skoven er en af de smukkeste af de mange dejlige Smaature langs Helsingør-Hornbæk-Gilleleje-Banen. Bøgeskovens lyse, lette Skønhed og Granernes mørke og tunge Alvor skifter uafbrudt. Og ind i Skoven er strøet en Mængde Smaasøer og Damme. De er som Smilet i Skovens Ansigt. Paa en Vandring i Maj, naar Løvspringet nærmer sig, sitrer Længslen i dette Smil. Det straalte af Jubel ved Midsommer. Vemod gennembæver det ved Høst, naar de gulnede Blade flyger sine Minder ned over Skovsøens stille Vand.

De staar af Toget ved Julebæk og følger saa Vejen ind gennem Skoven. Det er en bred Kørevej. Sideveje og Sidestier ud fra den bryder De Dem ikke om. Kørevejen svinger lidt senere tilhøjre over en Bro med Nydam paa Deres venstre Haand. De kommer forbi den nyopførte Skovridergaard og naar saa ud til Gl. Hellebæk Lånedej, ad hvilken De gaar tilhøjre.

Søen paa Deres venstre Haand er Kobberdammen. Den ligger kranset af Skov. Vandringsmanden standser. Dammens sorte Vand har en egen dragende Magt. Der er saa uendelig stille og fredeligt ved denne lille Skovsø. Blæsten ude fra det aabne Vand naar kun herind i svage Kast. Smutter saa en Solstråle gennem Trærnes Løv og Sivet, da glimter alle de smaa Krus-

ninger paa Dammen som Spejle, der pudses og bliver blanke. Saa er det, som Kobberdammen pludselig blev levende. Smaabølgerne hvisker med Sivet. Og Drømme og Tanker stryger gennem Vandringsmandens Sind — som de Illinger, der haster hen over det dybe, hemmelighedsfulde Vand og bliver borte i Mørket mellem Skovens Stammer.

De følger Landevejen videre og kommer forbi Hellebæk gamle Kirkegaard og fortsætter videre ad samme Vej. De passerer saa den af Malerne tit forevigeede Bondedam og Hellebæk Bomuldsspinderi. Vejen svin-

Boneddammen.

ger tilhøjre, hvor gamle Huse med mosgroede Tage ligger i Ly af knudrede Ege. Her bor i en Villa tilvenstre for Vejen Etatsraad Moldenhawer, der er Administrator for det Schimmelmanske Fideikommiss, til hvilket Hellebæk Fabrikkerne hører.

En Sti gaar tilvenste bort fra Vejen. Den følger De. Bygningerne længere nede, hvis røde, teglhængte Tage lyser gennem Skovens Løv, er de Arbejderboliger, der hører til Hellebæk Fabrikkerne.

De følger altsaa Stien. Der staar en Plakat om, at den kun er for gaaende. Stien deler sig nogle Minutter senere. De følger ikke den Arm af den, der fører hen til Banesporet og Hellebæk Station, men derimod den anden Arm, der svinger tilvenstre, derpaa krydser en Vej og som gaar lige op over Bakken. Atter passerer De en lille Skovsø paa venstre Haand. Stien fører over Banelegemet og fortsættes videre paa den anden Side.

Saa deler Stien sig i 3. De gaar over den lille Bæk med Stensætningen og derpaa straks tilhøjre ad Stien op over Bakken. De kommer snart ud af Skoven. Paa Deres højre Haand ligger den gamle Hellebæk-Gaard, hvis røde Mure spejler sig i en lille Sø. Gaarden, der hører til Fideikommiset, bebos nu kun af en Oldfrue. Bag Gaarden ser De Husene i Hellebæk By.

Stien fører ved en Korsvej videre i samme Retning. De kommer forbi Skaaningdammen og maa nu sige endeligt Farvel til Hammermølle-Skoven. Ved Dammen er der fri Udsigt over aabent Land mod Aalsgaarde, hvorhen Stien slynger sig som et mørkt Bændel over grønne Marker.

De kommer over en lille Bro. Stien deler sig. De kan her gaa tilhøjre ned til Strandvejen og derpaa tilvenstre ad denne gennem en Del af Aalsgaarde. De faar saa Udsigt til Sundet.

Bort fra Strandvejen ad første Vej tilvenstre. Den fører op til Aalsgaarde Station. Hele Turen er ca. 5 km.

Billetpriser: Helsingør—Julebæk II Kl. 0,40, III Kl. 0,30. Aalsgaarde—Helsingør II Kl. 0,55, III Kl. 0,40.

II

Hellebæk Station. Gennem Hammermølle-Skoven.

Ad Sortevej til Gl. Hellebækvej. Til Taarnhøj.

Ad Stien gennem Gl. Kongenshave forbi Marienlyst Slot og Hamlets Grav.

De staar af Toget ved Hellebæk Station, der ligger yndig gemt hen i Skoven. Fra Stationen gaar De lidt tilbage i den Retning, fra hvilken De kom med Toget. De kommer ud til en Kørevej og gaar her tilhøjre over Sporet. Vejen, De nu følger, hedder Sortevej. Ved Dammen deler Vejen sig. De gaar her tilvenstre. Tilhøjre for Vejen ligger en gammel Skovfogedbolig, der bærer Aarstallet 1765.

Følg nu Vejen, De er paa, uden at bryde Dem om Sideveje. De kommer over en Bro og vandrer op ad en Bakke, og ved Hellebæk gamle Kirkegaard naar De ud til Gl. Hellebækvej. Der er noget uendelig trist over denne de dødes Have, som ligger her midt i den.

lyse Bøgeskov. Over Gravene hænger Grædepilens melankolske Grene, og mørke Cypresser peger opad som Kirkespir. Et Øjeblik forstummer det lille Selskabs Skæmt og Latter derude paa Vejen. Dødens Alvor er gledet som en Skygge hen over de glade Sind.

De gaar tilvenstre ad Gl. Hellebækvej og kommer snart til Kobberdammen. Jeg har i en anden Tur dvælet lidt ved denne lille Sø. Yndigt staar i Foraarstiden Skovens lyse Løv til det mørke Vand. Men vidunderlig smukt er her ogsaa en Efteraarsdag, naar de brogede Blade risler ned ad Grene og Stammer. Da er Siv og Skovhegn om Dammen en Symfoni af Farver.

Kobberdammen.

De holder stadig Landevejen gennem Skoven. De passerer en Mængde Lavninger og Mosehuller, der er halvt skjulte af El og Birk, og i de smaa Vige, der dækkes af Træernes Løv, svømmer Blishønen om med sine Ællinger.

Skoven bliver mere aaben nu. Der kommer store, ryddede Pladser og opdyrket Land. De faar paa venstre Haand nu og da et Glimt at se af Sundet. Til samme Side ligger ogsaa Højstrups hvide Herregaards-Bygning, og forude dukker Helsingørs yderste Huse op. Markerne tilhøjre bruges af Militæret til Skydebaner.

Endelig faar De paa venstre Side af Vejen Øje paa to høje, hvide Stenstøtter. Det er Indkørselen til Gaarden Taarnhøj. De kan ikke undgaa at se denne Portal, der ligger lige ud til Vejen. De gaar saa videre til første Sti paa venstre Haand. Ad den skal De ned.

De følger nu denne Sti, som fører Dem bort fra Gl. Hellebæk Landevej. Stien deler sig i to. Følg den

tilhøjre. Stien svinger lidt efter tilhøjre. Den holder sig oppe paa Skrænterne, og mellem Træerne — gamle Bøge vokser hele Skrænten ned — ser De ud over det blaa Sund. Der er fredeligt og stille heroppe paa Stien. Sommerdagens glade Strøm af Mennesker holder sig til Strandvejen og Stien neden for Skrænterne. Støjen fra Vognene og Bilerne og Cykleklokkernes Kimen naar Deres Øre som en fjern Lyd. En taktfast Stønnen lyder ude fra Sundet. Den stammer fra de smaa, ivrige Motorbaade, der i lange Furer søndrer Havspejlet. Tilhøjre for Dem ligger aabne Marker.

Stien ideler sig igen. De holder atter tilhøjre. Paa Deres højre Haand passerer De nu det Sted, hvor før Helsingørs Cyklebane laa. Her, hvor en Ellegaard har traadt Pedalerne, breder sig nu smaa Kolonihaver. Paa venstre Side har De en malerisk Slugt, gennem hvilken der løber en Bæk.

Stien gaar over Slugten og fører paa den anden Side af denne atter tilvenstre ud til Skrænterne. De kommer saa gennem Gl. Kongens Have hen til en Slotsmur.

Der er en Gennemgang i den, og naar De er naaet gennem den, har De tilhøjre Hamlets Grav og tilvenstre Marienlyst Slot.

I gamle Dage laa der et Karmeliterkloster paa Slottets Plads. Det blev nedrevet, og Frederik den Anden byggede her Slottet Lundehave. Kristian den Syvende skænkede det til Enkedronning Juliane Marie, og dets Navn forandredes til Marienlyst. Nu tilhører det Helsingør By.

Hamlets Grav — ak ja, Hamlets Grav, ved hvilken Sarah Bernhard har udgydt Taarer! Vi Danske standser med et Smil ved denne Sammenhobning af Flaskskaar og Flintesten, men for den store Verden udenom os er Hamlets Grav Helsingørs store Seværdighed. Den har gjort Byen og Danmark berømt i flere Verdensdele.

De er nu naaet ind til Helsingør By og finder Dem let til Rette selv. Gennem Lundegade, Bjerregade og Bramstræde gaar den korteste Vej til Statens Banegaard og Færgen. Turen Hellebæk—Helsingør Station er ca. 6 km.

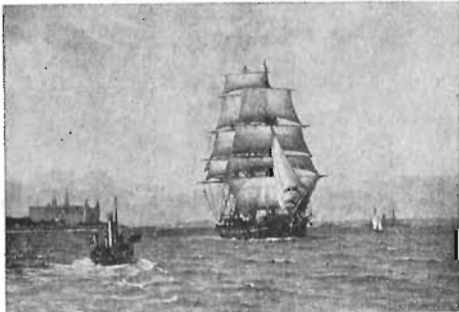
Billetprisen: Helsingør—Hellebæk II Kl. 50 Øre, III Kl. 35 Øre.

Hellebæk Station. Ad Strandvejen og Skovstien nær Kysten til Helsingør.

De tager til Hellebæk Station og gaar fra denne ned til Strandvejen, til hvilken De kommer ud ved Hellebæk Kro. Saa gaar De tilhøjre ind mod Helsingør.

Til Julebæk-Huset, i hvis Have De kan spise Deres medbragte Mad og faa Øl og Kaffe til, er der en Strækning paa ca. 1 km. Det er med velberaadt Hu, jeg beder Dem føge Strandvejen paa dette Stykke. Intet Steds i hele Helsingørs Omegn præsenterer Kronborg sig nemlig saa smukt som her.

Slottet knejser op mod Horisonten med sin kraftige og karakterfulde Silhuet. Magtfuld ligger det paa sin Pynt som „en Laas for al Danmarks Vande“. En Laas for Sundets brede Kongevej — en herlig Renæssancelaas — var Kronborg i de svundne Tider. Dets Kanoner

Sundet en Sommerdag ved Kronborg.

Drøn har ofte standset en Handelsskude, der søgte at liste sig forbi uden at betale Told. Og de har standset fjendtlige Flaader, der vilde Landet ilde. Kronborg var ikke let at slippe forbi. Og paa den anden Side af Sundet laa Kärrnan. Porten til Danmarks Rige blev vogtet vel.

Sundet er nu bleven alfar Vej, hvor hver Skude kan stryge ud og ind uden at bede om Forlov. Kronborgs pansrede Næve hører Fortiden til. Men dets Skønhed er den samme i Nutid som i Fortid. Frederik den Andens stolte Slot ved det blaa Sund fryder hvert Øje, der ser det.

Naar De har passeret Julebæk-Huset, gaar De ad første Vej tilhøjre bort fra Strandvejen. De kommer saa op til Skoven. Her er en Veststjerne. De gaar videre ad den anden Vej paa venstre Haand. Den fører skraat op i Skoven. De følger denne Vej til den første Sti, der gaar af tilvenstre. Den fører op mellem Graner. Fører saa atter nedad. Op ad en Trappe, op i Højden. De staar nu paa en lille Høj med en Bænk. Mægtige Bøge kupler sig over den. Fra Højen har De Udsigt til Strandvejen, Sundet og svenske Kyst.

De gaar videre ad samme Sti. Den snor sig ud og ind, op og ned, gennem rigt afvekslende Skov — snart Bøg, snart Gran, snart El. Og hele Tiden stryger Blink fra Sundet ind til Dem gennem Løvet.

De kommer saa til en Hulvej. Stien løber ad en lille Træbro ud i denne Vej. Her gaar De tilvenstre ned til Strandvejen og derpaa tilhøjre ad denne, til De kommer til Villa „Strandlyst“ paa venstre og den røde Postkasse paa højre Haand.

En Sti fører tilhøjre bort fra Strandvejen op mod Højstrup Trinbrædt. De passerer dette, gaar over Skinnerne og følger Stien videre. Her er herligt svalt en Sommerdag under de gamle skyggefulde Træer, der vokser op ad den stejle Skrænt, og her er en smuk Udsigt til store pragtfulde Villæer, mellem hvis grønne Haver De i Ny og Næ fanger et Glimt af Kronborgs Taarne.

Et Par andre Taarne ligger lige ved Deres Vej. Det er Mærketaarne, der kendetegner Retningen af det Kablet, der fra Sverige fører Elektricitet over til Sjælland. Kablet fortsættes fra Helsingør videre til Nordsjællands Elektricitetsværk i Skovshoved.

Paa Deres Tur ind til Helsingør passerer De tæt op ad det store Etablissement Marienlyst, hvor der i Sæsonen udfolder sig et muntert og broget internationalt Liv. Her er et prægtigt Parkanlæg, smukt Kurhus, Casino, Koncertsal etc. I Parken findes en Broncestatue af Hamlet og en anden af Holger Danske. De er modelleret henholdsvis af Billedhuggerne Nielsine Petersen og Dan Petersen.

Den nærmeste Vej fra Marienlyst til Statens Banegaard og Færgen er ad Lundegade, Bjergegade og Bramstræde. Hele Turen er 7 km.

Billetpriser Helsingør—Hellebæk II Kl. 0,50, III Kl. 0,35.

IV

**Skibstrup (Ellekilde) Station. Odinshøj.
Gennem Boderne og Aalsgaarde til Hellebæk.**

Skibstrup (Ellekilde) Station ligger midt paa den aabne Mark. De gaar bag om Stationen og følger den nyanlagte Vej, der fører mod Hornbæk Plantage og Kysten.

De har paa denne Del af Turen et vidt Rundskue. Tilvenstre ser De op mod Hornbæk By, Horneby og Klosterris Hegn. Tilhøjre har De Kystlinjens Smaaskove og Fiskerbyer med Kig ud til Sundet. Lige foran Dem lukker Hornbæk Plantage med sin mørke, kraftige Streg for videre Udsigt mod Nord. Syd for Dem breder sig det aabne Land. Landsbyen bag Dem er Skibstrup.

De kommer forbi et lille Mosedrag, hvor lyse Birke staar drømmende ved Bredden af mørke Tørvegrave. Vejen svinger her, mens en Sti løber op til Hornbæk Plantage. De følger Vejen. Vejen svinger atter, og De bliver paa den uden at bryde Dem om Veje eller Stier ud til Siderne.

De kommer forbi et Gartneri med en Vindmotor og er lige ved en Villa med et højt Taarn. Denne Villa har De kunnet se paa hele Turen. De kan altsaa godt bruge den som Ledestjerne.

Her — ved Gartneriet med Vindmotoren — gaar en Sti tilvenstre bort fra Vejen. Følg Stien. Den svinger lidt efter tilhøjre langs Villaerne op mod Udsigtspunktet Odinshøj, der ligger lige tilvenstre for en Vejrmølle, som De ikke kan undgaa at se. Stien, De følger, skærer ved Taarnvillaen en Del andre Stier og Veje. De bliver her paa Vejen med den aabne Mark paa højre Haand, og i Løbet af nogle Minutter er De oppe ved Odinshøj.

Odinshøj ligger 43 Meter over Havfladen. Høje Bøgehvelver deres Tag over den, og en Bænk paa den ind-

byder til Hvile. Der er heroppe fra en dejlig Udsigt ud over Sundet.

Dybt nede ligger Havet, og Lyden af dets rytmiske Bølgeslag naar paa en stille Sommerdag knapt nok op til Højens Top. Havets Uhyrer slumrer. Deres Aandedræt er regelmæssigt og tyst. Solens Straaler kærtegner Fiskerkutternes hvide Segl og lægger en gylden Stribe over den svenske Kysts rige og afvekslende Linje, som ender brat med Kullens skarpe Silhuet.

Strandparti ved Aalsgaarde.

De gaar fra Odinshøj videre i samme Retning som før. Naar De kommer ned til det første Hus, har De to Veje at vælge imellem.

Jeg skal forklare dem begge for Dem.

De kan gaa videre ad Vejen med Huset paa venstre Haand, til De naar en Sti med en Plakat, der viser Vej til Aalsgaarde Station. Der er Grund til at gøre opmærksom paa dette, fordi selv Folk, der har lidt ondt ved at gaa, ad denne Sti og Vej med ringe Besvær kan naa op til Odinshøjs smukke Udsigt. Afstanden fra Aalsgaarde Station til Odinshøj er nemlig kun 700 m — altsaa ikke en Gang 1 km — nøjagtig den samme Afstand, som før fandtes fra det nu nedlagte Trinbrædt Odinshøj til Udsigtspunktet.

Det var altsaa den første Rute, De kunde vælge, naar vi paa vor Tur gaar ned fra Odinshøj. Den anden er denne. De gaar ved det ovenfor omtalte Hus tilvenstre ad en Sti, der fører brat ned til Strandvejen, ad hvilken De derpaa gaar tilhøjre. Gennem de maleriske Fisker-

lejer Boderne og Aalsgaarde — det er en Tur paa godt 2 km — vandrer De til Hellebæk Kro. De kommer bl. a. forbi Børnesanatoriet, Aalsgaarde Hotel og den gamle Hellebæk-Gaard.

Fra Hellebæk gamle hyggelige Klo har De 5 Minutters Vandring op i Landet (ad Vejen lige op ad Kroen) til Hellebæk Station. Hele Turen er ca. 4 km.

Billetpriser: Helsingør—Skibstrup II Kl. 0,70, III Kl. 0,50. Hellebæk—Helsingør II Kl. 0,50, III Kl. 0,35.

V

Skibstrup (Ellekilde) Station. Gennem Hornbæk Plantage og By til Hornbæk Station.

Krøyer og Drachmann var det, som opdagede Hornbæk. I Farver og Ord har de skildret dets Skønhed og hævet det op paa Dronningepladsen blandt mange idyllisk beliggende Fiskerlejer, der som en Perlekrans smykker Gefions Kyst.

Hornbæk er noget for sig selv, og det er Plantagens Skyld. Det kan ikke være Strandens og ikke Sundets, ikke Udsigtens Skyld til den herlige svenske Kyst, thi alt dette har ogsaa Aalsgaarde og Hellebæk. Det er Plantagen, som udgør Hornbæks herligtse og skønneste Pryd.

Den Tur, De finder nedenfor, fører gennem Plantagen i hele dens Længde fra Øst til Vest. Turen giver Dem baade Skoven og Stranden. Men for Resten vil jeg ikke paa Forhaand udmale for Dem, hvad De ser. Lad os hellere slaa Følge, saa kan vi glæde os sammen under Vejs over alt det kønne, vi faar at se.

De tager til Stationen Skibstrup (Ellekilde) og følger Vejen bag Stationen ned mod Hornbæk Plantage. Paa det Sted, hvor Vejen lige op ad Skoven svinger tilhøjre — det er ved den lille Mose med Birketræerne — fører en Sti over mod Plantagen. Stien har Tavlen „Til Ellekilderne“.

De er nu inde i Plantagen og følger Stien lige frem. Den deler sig snart. De gaar tilvenstre og kommer ud til Skovvejen, der forbinder Ellekilde og Hornbæk. Tilvenstre ad den.

I nogle Minutter følger De nu denne Skovvej. Vejvisere er der ingen af — heldigvis, thi de skæmmer kun en Skov — men vi er enige om at bruge vore Øjne og se os for. Saa finder vi nok Vejen, og det tilmed den smukkeste, der er i Plantagen.

Ad Skovvejen naar De en Korsvej. Der er Bøg ved venstre Side af Vejen, Gran lidt inde ved den højre. Ved denne Korsvej gaar De tilhøjre og kommer lidt efter ned til en Bæk, fra hvilken der er herligt Kig ud over Sundet.

Kig fra Hornbæk Plantage ud over Sundet.

Herfra gaar De, naar De staar med Ansigtet mod Sundet, tilvenstre. En Sti fører ind mellem Granerne, hvis stærkt krydrede Duft ombølger Dem. Mellem Grenene blinker Strejf fra Kysten og det blaa Sund. Gamle Elletræer vokser blandt Granerne, og Mos dækker de runkne Stammer.

Stien bugter sig frem oppe paa høje Skrænter gennem et ejendommeligt vildt og afvekslende Stykke Skov. De passerer en Hulvej, der fører nedad mod Kysten. Derefter deler Stien sig, og De gaar skarpt tilhøjre, saa snart De er kommen forbi Hulvejen, som De altsaa ikke maa følge.

Mellem Træerne og ned ad Skrænterne breder Mostæppet sig. Det er ogsaa en af Hornbæk-Plantagens Skønheder, dette Mostæppe, som mange Steder dækker Skovbunden. Det er saa festlig grønt — grønnest og skønnest i Regnvejr, naar det rigtig driver af Fugtighed. De kommer til et andet Udsigtspunkt. Nedenfor

Dem lyser Strandvejens hvide Baand mellem de grønne Træer. Ud mod Kysten staar Birke med deres skælvende Løv. Hinsides Sundets brede Kongevej lukker Kullens Bjerger Horisonten. Bag Dem fører en snorlige Sti med et pragtfuldt Perspektiv dybt ind i Skoven.

De fortsætter ad den Sti, De hidtil har fulgt. Den snor sig videre frem til et nyt Udsigtspunkt og løber saa ud i Kørevej. De gaar tilhøjre ad denne ned over Strandvejen og videre ned til Sundets Bred.

Her gaar De Vest paa. Sundet har De paa højre Haand og tilvenstre Skovens yderste Forløbere. De haarde Storme, der fra Kattegat staar ind over Kysten, har bøjet Træerne, hærget dem, forkrøblet dem. Men sejt holder Rødderne deres Tag i den sandede Jord og skærmer Skoven, der ligger bag. Det er ikke mere Sjællands bløde Natur, der omgiver Dem. Landskabet har skiftet Karakter. Der er Træk af Vestjyllands Barskhed i dette Stykke Hornbæk-Strand.

Naar De har passeret nogle gamle Elletræer, der er blæst om af en haard Nordvest, gaar De ad en Sti tilvenstre op igen mod Strandvejen, som De støder til ved 10-km-Stenen. De krydser Strandvejen og følger Stien, der fører op paa Skrænterne lige over for Kilometer-Stenen. Naar De er kommen op, holder De ad Stien tilhøjre. Den fører over en Bro og videre frem, og De følger den.

Lidt senere deler Stien sig, men begge dens Arme fører hen til et Udsigtspunkt. Her er en Vej, som De gaar tværs over. Saa passerer De en Bro og følger Stien videre.

Atter en Bro. Derpaa en Korsvej. De fortsætter ad Deres Sti og kommer til en ny Høj med to Bænke. Saa gaar en bred Sti af tilvenste. De følger den, men forlader den atter ad første Sti paa Deres højre Haand. Denne Sti deler sig. Begge Arme løber ud i en bred Tværsti. Tilvenstre ad den. De følger den til en Korssti, hvor alle Stierne er brede. Her gaar De tilhøjre. Paa Deres venstre Haand har De nu lave Graner. De krydser en Kørevej, kommer ud til en Hovedsti. Tilhøjre ad den, til De naar Hornbæk Kirkegaard.

Den sidste Del af Turen kan — hvis De holder Dem til ovenstaaende Beskrivelse — synes lidt tør og kedelig. Den er det ikke. Tvertimod. Der er den rigeste og skønneste Afveksling, en bestandig Skiften af Bøg og Gran. Men jeg har været nødt til at skrive saa knapt og præcist, for at De ikke skal tage fejl af Vejen.

Vend Dem om, naar De er naaet ind til Kirkegaarden, og se tilbage. Har nogen Skov paa Sjælland en skønnere Portal end denne, hvor ranke Fyrretræer hæver sig som Søjler over det bløde, grønne Mostæppe?

Hornbæk Fiskerleje.

Gennem Hornbæk By naar De hen til Hotel „Bondegaarden“. Her svinger Vejen tilvenstre op til Stationen. Hele Turen er ca. 7 km.

Billetspriser: Helsingør—Skibstrup (Ellekilde) II Kl. 0,70, III Kl. 0,50. Hornbæk—Helsingør II Kl. 1,00, III Kl. 0,70.

VI

Kildekrog. Langs Kysten til Hornbæk.

De standser ved Kildekrog Trinbrædt, gaar over Landevejen bag Stoppestedet og videre ned til Kysten. Her gaar De tilhøjre og følger Stranden ind mod Hornbæk.

Saa snart De er naaet ind til Byen, gaar De bort fra Stranden og slaar ind paa Villavejene gennem Plantagen. Her ligger mange kønne og morsomme Sommerhuse.

De ser, at jeg fatter mig i Korthed med Hensyn til denne Tur. Det er ikke, fordi den ikke er værd at gaa. Tvertimod. Vandringen langs Sundet med Udsigt til Kullen

er en Oplevelse. Men jeg er i et Par af de andre Ture kommen nærmere ind paa Landskabets og Sundets Skønhed og maa derfor her nøjes med at henvise til disse Ture. (Se Nr. VII).

Hornbæk Strand.

Hele Turen er et Par km.

Billetspriser: Helsingør—Kildekrog II Kl. 1,05, III Kl. 0,75. Hornbæk—Helsingør II Kl. 1,00, III Kl. 0,70.

VII

Kildekrog Trinbrædt. En Vandring langs Stranden. Bugten ved Hulerød. Dronningemølle Station.

Naar De fra Hornbæk tager videre med Toget mod Gilleleje, er Kildekrog det første Stoppested. Kildekrog er et Trinbrædt, og her begynder vor Tur.

De gaar fra Skinnerne ud til Landevejen og videre ned til Stranden ad en Vej, der er hugget gennem Plantagen, som her har Navnet Horneby Sand. Horneby er en Landsby, der ligger en Fjerdingsvej Syd for Hornbæk.

Herligt er det en tidlig Morgen at komme ned til Stranden her. Kattegat ligger blaat og stille i Soldisen, som var det et Middelhav, og ovre paa den svenske Kyst flimrer de hvide Huse i Byen Mølle mod Kullens mørke Fjeld.

De gaar nu tilvenstre med Havstokken paa Deres højre Haand. En Del Villaer ligger her i Plantagen. De fleste af dem er bygget med Smag og passer godt til Omgivelserne. Prisen i den Henseende bærer en

yndig lille Rede, der tilhører Journalisten og Forfatteren Viggo Cavling.

Naar De har passeret de sidste Villaer, gaar De tilvenstre op gennem Plantagen til den Landevej, fra hvilken De kom. Ad den drejer De nu tilhøjre og naar snart Bugten, der skærer sig ind ved Hulerød og Dronningemølle.

Der er fra den højtliggende Vej en Udsigt, der faar Dem til at standse et Øjeblik. Villingebæk Teglværk ligger lige nedenfor Dem. Dets høje Skorstene dominerer lidt rigeligt i Landskabet. Fra Teglværket ruller Tipvognene ad en lang Bro ud i Kattegat til de Skuder, der skal lades med Teglstene. Hinsides Bugten rager Hulerød Badehotel med sit lille Taarn op af Plantagen,

parti ved Hulerød.

der ligger udenom. Bag Hotellet kan De følge Kystlinjens Stigning op mod Nakkehoved Fyr. Paa en stille Sommermorgen er det saa smilende et Landskab, at det fryder Vandringsmandens Øjne. Frugtbare Marker breder sig ned mod Grib Skov og op mod Nakkehoved. Højt oppe i Luften synger Lærken sin Jubelhymne, mens Kirkeklokkerne — hvis det er Søndag — ringer til Gudstjeneste i Villingerød eller Søborg. Blidt stryger det blaanende Hav langs den høje Kyst....

De gaar videre og passerer en dyb Grav, hvis Jord i Tidens Løb er bleven lavet om til Teglsten, og saa naar De Dronningemølle Station. Her kan De standse

og tage Toget, men De har ganske vist kun gaaet 3 km. Antagelig har De derfor intet imod, at vi gør Turen lidt længere.

De fortsætter ad Landevejen og passerer Dronningemøllen paa højre Haand og Kassegaarden paa venstre. Den sidste har faaet sit Navn deraf, at her engang var Amtsstue. Nu er den hyggelige Gaard indrettet til Pensionat. De kommer senere forbi Grosserer Ferdinand Andersens store Ejendom, der er bygget i middelalderlig Borgstil. Her staar gamle Træer og drømmer ved en Borggrav.

De naar saa Badehotellet, hvor De kan komme ned til Stranden. Inde i den lille Plantage kan De strække Dem paa Grøntsværet, eller De kan lade Hvilen falde over Dem i Sandet nede ved Stranden. De kan ogsaa sætte Dem paa Skrænten højt oppe, hvor der er en vid Udsigt over Kysten og Havet.

Lige op ad Hotellet har Esrom Kanal sit Udløb i Kattegat. Denne Kanal blev gravet for godt og vel et Hundrede Aar siden. Den er en halv Snes km lang Hensigten med den var at lette Brændetransporten fra de kongelige Skove, men da saa Gribskovbanen kom, blev den overflødig. Nu er den kun Afløb for Esrom Sø og de store Moser ved Dragstrup.

Kigger De over Kanalen — desværre er Terrænet derovre afspærret — faar De Øje paa nogle gamle Skanser. De har været brugt i Kampen mod Engelskmanden. En Junidag i 1812 skal der have staaet en varm Træfning mellem Skanserne og nogle engelske Skibe.

Fra Hulerød vender De tilbage til Dronningemølle Station. Hele Turen er knap 5 km.

Billetspriser: Helsingør—Kildekrog II Kl. 1,05, III Kl. 0,75. Dronningemølle—Helsingør II Kl. 1,15, III Kl. 0,80.

VIII

Firhøj Station. Hulerød. Dronningemølle Station.

De tager til Firhøj Station. Fra Stationen gaar De tilvenstre ud til Hovedvejen. Et Stykke inde i Landet ligger Firhøj. De ser et Glimt af den fra Stationsvejen.

Firhøj har engang været fire Høje. Det ligger jo ogsaa i Navnet, men nu er der ganske vist kun to tilbage. De andre er jævnet ud og pløjet ned.

De bøjer fra Stationsvej tilvenstre ad Hovedvejen, som skærer Jernbanelinjen, og kommer op til en Bondegaard. Her gaar De tilhøjre. Det er Vejen mod Hulerød.

Vejen ligger højt, og De har vid Udsigt over Land og Hav. Tilvenstre for Vejen — ud mod Kattegat —

Kattegat i Oprør.

ligger i en lille Plantage det store Munkerup Børnesanatorium. Det er Søsteranstalt til Sanatoriet i Hellebæk.

Iøvrigt finder Vejen sig selv. De har Hulerød Badehotel med Taarnet liggende foran Dem som Ledestjerne. Angaaende Hulerød og Bugten dør maa jeg henvise til Tur VII.

Fra Hulerød følger De Vejen over Esrom Kanal, forbi Grosserer Ferdinand Andersens Ejendom, forbi Kassegaarden og Dronningemølle til Dronningemølle Station. Se herom ligeledes Tur VII. Hele Turen er 3 km.

Billetspriser: Helsingør—Firhøj II Kl. 1,25, III Kl. 0,85. Dronningemølle—Helsingør II. Kl. 1,15, III. Kl. 0,80.

IX

Firhøj Station. Ad Veje og Stier til Nakkehoved Fyr. Langs Stranden til Gilleleje.

Udgangspunktet er Firhøj Station. De gaar fra Stationen tilvenstre ud til Hovedvejen. Tilvenstre ad denne.

Over Jernbanelinjen. De kommer saa op til en Bondegaard, hvor De følger Vejen mellem Dammen og Gaarden. Begyndelsen af Turen — op til den ovenfor nævnte Bondegaard — er altsaa den samme som i den anden Tur, der udgaar fra Firhøj Station.

Nakkehoved Fyr.

Terrænet stiger, og De er snart saa højt oppe, at De faar fri Udsigt over Kattegat. De røde Bygninger tilhøjre for Dem er Munkerup Børnesanatorium. I samme Retning, men helt ude ved Kysten, ligger Hulerød Badehotel.

Men De skal ikke blot vende Blikket mod Nord — ud mod Kysten og det urolige Kattegat. Se Dem ogsaa tilbage. Over bølgede Marker i det stærkt kuperede Terræn ser De helt ned mod Grib Skovs mørke Streg. Tilvenstre for Dem, naar De staar med Ansigtet mod Kysten, ligger Hesbjerg Kæmpehøj med Generaistabsmærket. Egnen er rig paa disse Høje, i hvilke gamle Vikinger sover Dødens Søvn. Her er de blevne gravsatte ved det evigt-foranderlige Hav, der bar deres Sneker til Normandiets og Englands Kyser. De har villet hvile i Lyden af Havets Brusen — Havet, som var deres Liv og ofte blev deres Skæbne. Naar Taagerne henad Aften lægger sig over de dugsprængte Enge nede i Lavningerne, hvor de levende bor, da stirrer den døde Høvding's luftige Aand fra Højens Top ud over Havet, der luer i blodig Pragt, mens Solen synker „døende som en Helt“.

De kommer til en Gaard med en Dam og en Vind-

motor. Her fører en Sti tilvenstre bort fra Vejen og videre ud mod Kysten. Den Sti følger De. Den løber ud til et Gærde, bøjer tilvenstre langs Gærdet, krydser saa dette og fører derpaa ned mod Landevejen. Naar De er kommen ned til den, gaar De tilvenstre ad den.

De ser nu Nakkehoved Fyr ligge en Fjerdingvej borte. Fyret er Deres foreløbige Maal. En Vej gaar af tilhøjre hen til Fyret. Der staar nogle Birke, hvor de to Veje mødes.

Gennem en Port lidt længere fremme kommer De ind paa Fyrets Grund. Saa gaar De tilvenstre op forbi Fyrtaarnet. En Trappe fører her tilhøjre over Gærdet ud til Stranden.

Ca. 40 Meter over Havfladen — i Rundetaarns Højde — staar De pludselig Ansigt til Ansigt med Kattegat. Det giver et lille Sæt i Dem, naar De kigger ned ad den stejle Skrænt. Mildt og svalt stryger Vinden ind

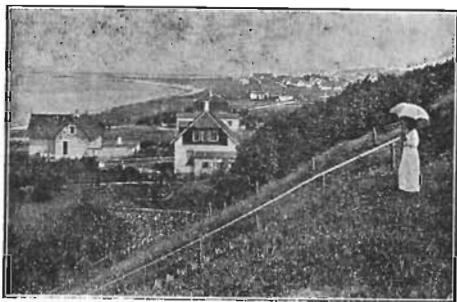
Parti ved Nakkehoved.

fra det aabne Hav. Men De griber Dem i at tænke paa, hvorledes her maa være, naar en Storm jager de lange Bølgerækker frem med Skumsprøjt over Kammene, og Brændingen tordner ved Skræntens Fod. Saa glider Deres Blik hen til Fyrtaarnet. Dets vagtsomme Øje er lukket, saa længe det er Dag. Men naar Aftenens Skygger sænker sig over Hav og Land, saa kaster Nakkehoved Fyr sit skarpe Blinklys viden om. Og fra den svenske Kyst svarer Kullens Fyr.

De skal spadserere den lille Tur fra det nye Fyrtaarn hen til det gamle, inden De sætter Kursen i modsat

Retning mod Gilleleje. Vejen er ikke lang, og det lønner sig at gaa den. Stien holder sig oppe paa Skrænterne, og langs den er plantet Tjørn. De er værd at se, disse Træer. En sær, forvreden og trodsig Styrke er der over dem. De har ligesom slidt sig fast i Jorden med et Bulldog-Bid. Nordvesten-Stormen har bøjet dem, knuget dem i sin barske Favn, kastet dem bag over. Men deres Rødder slipper ikke Jorden. En tidligere Fyrmester paa Nakkehoved — Faber er hans Navn — har plantet den Lund, der findes paa Bakkerne omkring Fyret.

Der er en lille Have henne ved det gamle Taarn, hvor ogsaa Fyrmesterboligen ligger. Ser De ned ad Skrænten, opdager De, at hele Kysten her er beskyttet af Høfder. Havet er graadigt, naar Stormen giver det Appetit.

Gilleleje.

De gaar saa Vejen tilbage og følger Kysten mod Gilleleje. Det er en Tur paa en lille halv Time. En Del af Bakkerne er beplantet, og de fleste er i privat Eje. Gillelejerne har solgt væk. Nu fortryder de maa-ske. Stien oppe paa Skrænterne er spærret, saa De maa gaa langs selve Stranden, og De bør ikke glemme at vende Dem om et Par Gange under Vejs. Tavler forkynder Dem, at Gennemgang, men ikke Ophold, er tilladt.

Gilleleje By ligger i en Sænkning mellem Bakkerne. De naar ind til den ved et lille Anlæg. Naar De er kommen gennem det, følger De Østergade, til De naar

Kroen og Hotellet. Herfra er der kun et Par Minutters Gang til Jernbanestationen. Hele Turen er ca. 7 km.

Billetpriser: Helsingør—Firhøj II Kl. 1,25, III Kl. 0,85, Gilleleje—Helsingør II Kl. 1,50, III Kl. 1,00.

X

Gilleleje. En Tur ud til Gilbjerg Hoved. Tilbage til Gilleleje.

De gaar fra Kroen og Badehotellet i Gilleleje mod Vest, ud ad Vesterbrogade. I Udkanten af Byen løber en Sti tilhøjre bort fra Vejen. Den har Tavlen „Til Gilbjerg Hoved og Raageleje“.

Stien følger Kysten, og snart faar De fra Bakkerne fri Udsigt til Kattegat. Det tager ikke mere end en Snes Minutter at komme ad Stien ud til Gilbjerg, der er Sjællands nordligste Spids.

Gilbjerg, set fra Gilleleje.

Meget smukt har vi set paa vore Vandringer i de nordsjællandske Egne ved Kattegat. Vi er blevne for-trolige med Havet. Vi har beundret det fra Hornbæk Strand, ud for hvilken det ligger fredeligt og blaat som et Middelhav, og fra Skrænterne ved Nakkehoved Fyr, hvor det selv i Magsvejr koger og bruser om den høfte-satte Strand. Vi kender Kattegat nu, synes vi.

Og det gør vi alligevel ikke, før vi har været ved Gilbjerg, hvor Kysten svinger baade i Øst og Vest. Her dundrer Kattegat fra begge Sider ind i Landets Flanker, der nu værnes af Høfdernes Granitmure. Om-

kring Gilbjerg Hoved — Sjællands yderste Forpost — raser Nordvesten som intet andet Sted paa hele Kysten.

Storslaaet er Udsigten fra Gilbjerg langs Kystens bugtede og takkede Linje. Egnene mod Øst er frugtbare. Mod Vest begynder derimod Sandets Region. Men hvor langt og hvor vidt man end kan se ind over Land, altid vender Blikket og Tankerne tilbage til Havet.

Storm som i Stille hævder det sin Førsteplads.

Gilbjerghoved.

Der er en temmelig stor Plantage ude ved Gilbjerg, og De skal gaa ind i den. Plantagen har mange lune og yndige Spadseregange mellem Gran og Bjergfyr, og en lille Sø er der ogsaa derinde.

Den bedste Vej tilbage til Gilleleje er Stien, ad hvilken De kom ud til Gilbjerg. Samme Sti fører for Resten videre mod Vest til Raageleje, men det er en Vandring paa et Par Mil.

De tager hjem med Toget fra Gilleleje. Har De Tid tilovers, bør De benytte den til en Vandring ud paa Havnemolen. Fra dens yderste Pynt kan De se helt ned til Hornbæk. Smukt er her en Sommeraften, naar Solen synker i Nordvest, og Fyrene tændes paa Nakkehoved og Kullen, og man med lidt Held kan skimte Hesselø-Fyr og Middelgrunden.

Hele Turen til Gilbjerg er 3 km.

Billetprisen: Helsingør—Gilleleje II Kl. 1,50, III Kl. 1,00.

